

Konkurrenceudsat pulje - Konkretisering af temaet *Etablering af videncenter for øget produktivitet og digitalisering i byggeriet*

1. Hvad er den konkurrenceudsatte pulje?

Den konkurrenceudsatte pulje er en del af den samlede danske strukturfondsindsats. I forbindelse med den politiske aftale om den regionale fordeling af strukturfondsmidlerne for perioden 2007-2013 blev det besluttet, at 10 pct. af midlerne skal fordeles til de mest perspektivrige projekter efter konkurrence – altså som den konkurrenceudsatte pulje. Det svarer til et beløb på ca. 49 mio. kr. årligt (2007-priser), hvoraf udgangspunktet er, at den ene halvdel er regionalfondsmidler og den anden halvdel er socialfondsmidler.

Strukturfondene, herunder den konkurrenceudsatte pulje, skal bidrage til at styrke den regionale konkurrenceevne og beskæftigelse i hele Danmark. Formålet med den konkurrenceudsatte pulje er at målrette en del af strukturfondsmidlerne i forhold til større samlede strategiske satsninger med henblik på at styrke de danske virksomheders vækst og konkurrenceevne.

Danmarks Vækstråd udvælger og udbyder årligt temaer for puljen, der afspejler aktuelle erhvervspolitiske udfordringer. Temaerne ligger inden for rammerne af de operationelle strukturfondsprogrammer under *målet om regional konkurrenceevne og beskæftigelse*.

1.1 Temaerne og udmøntning af puljens midler i 2010

I forbindelse med Danmarks Vækstråds møde den 3.-4. december 2009 besluttede rådet, at midlerne under den konkurrenceudsatte pulje i 2010 skal fordeles inden for følgende temaer:

- Etablering af videncenter for øget produktivitet og digitalisering i byggeriet
- Udvikling af den offentlige opgaveløsning og ny velfærdsteknologi

Den konkurrenceudsatte pulje dækker op til 50 procent af projektets samlede budget. Derudover har Erhvervs- og Byggestyrelsen (EBST), der administrerer ordningen, mulighed for at yde medfinansiering på op til 25 pct. af det samlede projektbudget. Det vil sige, at ansøgere kan få dækket op til 75 procent af de samlede støtteberettigede udgifter i et projekt.

For at målrette midlerne i den konkurrenceudsatte pulje gives der i år tilskud til ét samlet projekt under hvert af de ovennævnte temaer. Fordelingen af tilskudsmidlerne mellem projekter er ikke fastlagt, men afhænger af, hvilke ansøgninger der kommer ind.

Ansøgning om støtte fra den konkurrenceudsatte pulje søges hos EBST, der træffer afgørelse om tildeling af midler fra den konkurrenceudsatte pulje efter høring af Danmarks Vækstråd. Styrelsen udsteder tilsagn eller afslag og varetager sagsbehandlingen af de indkomne ansøgninger.

Fristen for indsendelse af ansøgninger til Erhvervs- og Byggestyrelsen under den konkurrenceudsatte pulje 2010 er **tirsdag den 15. juni 2010**. Ansøgningen skal indsendes via et elektronisk ansøgningsskema, som man kan finde på EBST's hjemmeside www.EBST.dk eller direkte via linket <http://skema.ebst.dk/digiform/index.jsp>. Endelig afgørelse om tilsagn og afslag forventes oktober 2010.

1.2 Regler og rammer for den konkurrenceudsatte pulje

Ansøgninger til at modtage tilskud til projekter under de to temaer vil - foruden en vurdering af opfyldelsen af de generelle regler for tildeling af strukturfondsmidler (legalitetskontrol) - blive vurderet på deres opfyldelse af et sæt overordnede kriterier for projekter under den konkurrenceudsatte pulje. Kun projekter, som støtter op om opgaverne i de udbudte temaer, som de er beskrevet i afsnittene nedenfor, kan komme i betragtning til tilskud.

Projekter under den konkurrenceudsatte pulje skal have et klart erhvervspolitisk rationale, udgøre en større strategisk satsning, som har landsdækkende betydning samt gennemføres i et stærkt partnerskab med erhvervslivet m.v. Læs mere om de overordnede kriterier for projekter under den konkurrenceudsatte pulje på EBST's hjemmeside.

Puljens midler skal generelt udmøntes inden for de gældende regler for strukturfondene. Det præciseres derfor, at potentielle ansøgere bør orientere sig grundigt i det relevante strukturfondsprogram (Regionalfonden eller Socialfonden) samt i Retningslinjer for strukturfondsfinansierede projekter 2007-2013. Initiativer, som iværksættes under strukturfondene, må ikke være konkurrenceforvridende, og tilskud skal ydes under overholdelse af EU's statsstøtteregler.

Der kan ansøges under henholdsvis Regionalfonden og Socialfondens prioritet 1 (opkvalificering af arbejdsstyrken) for så vidt angår dette tema.

For yderligere information om temaets faglige indhold kontakt: fuldmægtig Frederik F. Jensen, tlf. 35 46 63 67 eller civilingeniør Morten Steffensen, tlf. 35 46 62 41

For yderligere information om strukturfondene og ansøgningsproces kontakt: fuldmægtig Helle Skott Svanholm, tlf. 35 46 64 24

Yderligere information

Overordnede kriterier for projekter under den konkurrenceudsatte pulje, strukturfondsprogrammerne og retningslinjer for strukturfondsfinansierede projekter kan findes via nedenstående links:

[Overordnede kriterier](#)

[Regionalfondsprogram 2007-2013](#)

[Socialfondsprogram 2007-2013](#)

[Retningslinjer for strukturfondsfinansierede projekter](#)

2. Etablering af videncenter for øget produktivitet og digitalisering i byggeriet

Produktiviteten i byggeriet er ikke steget i de seneste knap 20 år, mens industriens produktivitet samtidig er steget ca. to procent pr. år. Byggeriet har derfor et stort uforløst potentiale for at øge produktiviteten, men der eksisterer barrierer i sektoren, som gør det vanskeligt at indfri potentialerne. Byggeriet er stærkt opdelt mellem faggrupper, faser i byggeprocessen og den efterfølgende bygningsforvaltning. Dette medfører bl.a. mange unødige fejl og mangler samt tidsspild på grund af dårlig kommunikation, som årligt koster samfundet og bygningsejerne et betydeligt milliardbeløb.

En øget digitalisering af byggeriets processer kan være en effektiv vej til at øge produktiviteten i byggeriet. Med over to millioner ejendomme i Danmark, 400 millioner kvadratmeter og en samlet værdi på ca. 6.000 milliarder kroner er der tale om et område, hvor en indsats for effektivisering og kvalitetsforbedringer for alvor vil kunne mærkes. Dertil kommer, at byggeriet er bredt regionalt forankret i hele Danmark, hvorfor en generel styrkelse af produktiviteten i branchen vil have positive effekter for erhvervsudviklingen i alle egne af Danmark. COWI har i en rapport udarbejdet for Erhvervs- og Byggestyrelsen (EBST) estimeret de potentielle gevinster ved digitalisering af byggeprocessen til minimum tre milliarder kroner årligt. Derudover anslår COWI, at der desuden er betydelige økonomiske gevinster at hente på drifts- og vedligeholdelsesområdet samt gennem en fuld digitalisering af den kommunale byggesagsbehandling. COWI estimerer besparelsespotentialet af en fuld digitalisering af byggeriet fra ”vugge til grav” til 17 milliarder kr. årligt. Hovedforudsætningen for indfrielse af de digitale potentialer er dog, at der etableres en effektiv, brugervenlig og sammenhængende digital infrastruktur, der sikrer at bygnings- og boligrelaterede informationer samles og følger bygningen gennem hele dens livscyklus.

En digital infrastruktur kan bidrage til, at byggeriets parter får større forståelse for, hvordan byggeriets enkelte dele og faser indgår i en større sammenhæng – og derved begrænser omfanget af unødige fejl, mangler og kommunikationsbrister. Etablering af en digital infrastruktur kan således være det vigtigste middel til at skabe fundamentet for en mere effektiv byggeproces og efterfølgende håndtering af bygninger. Desuden vil den understøtte udviklingen af energi- og klimarigtige løsninger i byggeriet fx ved at give et bedre datagrundlag for energiberegninger og -reoveringer samt mulighed for at optimere arealudnyttelsen.

Udfordringen ved at etablere en digital infrastruktur for hele byggeriets livscyklus er, at det forudsætter et omfattende udviklingsarbejde. Dette arbejde er for omkostningstungt og risikofyldt til, at enkeltaktører har interesse i at bекoste det alene. Derfor skal der etableres et videncenter for øget produktivitet og digitalisering i byggeriet, der skal skabe fundamentet for et digitalt byggeri, der kan øge produktivitet og kvaliteten af byggeriet til gavn for såvel byggeriet som resten af samfundet.

2.1 Rammer for videncenteret

Videncenter for øget produktivitet og digitalisering i byggeriet skal skabe det videns- og redskabsmæssige fundament for at øge produktiviteten via digitalisering af byggeriet. Centeret skal udvikle en digital infrastruktur, som dækker alle byggeriets faser fra idé- og planlægningsfasen til nedrivningsfase, og sikre, at det digitale sprog også kan anvendes i praksis. Udvikling af en sådan infrastruktur er kompleks og kræver bl.a. et sammenhængende klassifikationssystem og fælles opmålingsregler, der begge kan understøttes digitalt. Standardiseringsarbejdet skal ske i overensstemmelse og samspil med internationale normer og trends, således at dansk byggeri kan have gavn af internationale erfaringer og samtidig sikre danske virksomheders internationale konkurrenceevne. Centerets målgruppe skal være hele byggeriets værdikæde, og centerets aktiviteter skal fokusere på, hvordan der skabes et effektivt og praktisk anvendeligt grundlag for digital håndtering af bygninger igennem hele deres levetid. Centerets aktiviteter skal sammentænkes med og arbejde videre på de aktiviteter, der allerede er igangsat på området, herunder især det arbejde, der er gennemført i regi af Det Digitale Byggeri (DDB).

For at sikre etablering af en effektiv digital infrastruktur for hele byggeriet skal videncenteret bl.a. gennemføre nedenstående opgaver.

- ***Etablering af digital infrastruktur for hele byggeriets livscyklus***
Der er allerede igangsat flere initiativer for at udbrede digitale arbejdsmetoder i byggeriet. Problemet ved disse initiativer er, at de ikke er færdigudviklet, og at de er så kompleks konstrueret, at de ikke anvendes i praksis. Derudover fokuserer de ikke på hele byggeprocessen fra ”vugge til grav”. Centeret skal udvikle fundamentet for en effektiv og brugervenlig digital infrastruktur, der dækker alle byggeriets faser fra idé- og planlægningsfasen til

nedrivningsfase. Indsatsen skal fokusere på de områder, der øger produktiviteten mest, og giver mest værdi for brugerne på tværs af byggeriets værdikæde.

- ***Sikring af it-egnhed i software og udbredelse af danske standarder internationalt***

Det er afgørende, at den digitale infrastruktur kan fungere i praksis, og at standardiseringsarbejdet kan medvirke til at styrke danske virksomheders konkurrenceevne over for udlandet. Et væsentligt element i udviklingsarbejdet skal være at sikre, at de centrale standarder er it-egnet, kan implementeres i gængs software, og kan fungere sammen med internationale såvel som andre landes nationale standarder.

- ***Formidling og uddannelse***

En digital infrastruktur er ikke en succes, hvis ikke den er bredt accepteret og forstået af byggeriets parter. Centeret skal derfor udvikle konkrete og let anvendelige bedste praksis-manualer, der er målrettet byggeriets forskellige faggrupper. Desuden er det centerets funktion at udvikle praksisorienteret læringsmateriale og målrettet at opgradere relevante aktørers viden om digitale arbejdsmetoder/værktøjer. Resultaterne af centerets aktiviteter skal stilles til rådighed for alle byggeriets aktører.

- ***Implementering i branchen***

Indfrielse af det produktivets- og erhvervsmæssige potentiale ved digitalisering af byggeriets processer forudsætter, at byggeriets aktører anvender de digitale muligheder i praksis. Centeret kan derfor i relevant omfang yde ekspert- og økonomisk støtte til afprøvning af centrale standarder og generel erfaringsudveksling på tværs af byggeriets aktører.

2.2 Præcisering af indholdet i videncenter for øget produktivitet og digitalisering i byggeriet

Projektbeskrivelsen skal indeholde løsningsforslag til de fire ovenstående opgaver samt en beskrivelse af, hvordan man med projektet generelt påtænker at løfte opgaven med at øge produktiviteten i byggeriet vha. etablering af en digital infrastruktur. Støttemodtager kan være flere juridiske personer i et konsortium. For at sikre, at arbejdet vil blive bredt forankret i branchen efterfølgende, vil det blive vægtet positivt, hvis projektet gennemføres i et stærkt partnerskab mellem videninstitutioner og erhvervslivet. Det er afgørende, at konsortiet er uafhængigt af partsinteresser i byggeriet, hvilket indbefatter, at de ikke må have til formål specifikt at varetage enkelte faggruppers interesser.

Faglige kompetencer og opgaveforståelse

Der lægges vægt på ansøgerens og partnerens egnethed og erfaring. Konkret vægtes det positivt, at de er i besiddelse af viden om og har erfaring med:

- Alle byggeriets faser
- Digitalisering af byggeriets processer fra ”vugge til grav”, herunder i relation til udvikling af en sammenhængende digital infrastruktur
- Udarbejdelse af klassifikations- og opmålingsregler for byggeriet
- It-udvikling og -implementering
- Tværfaglige samarbejder
- Formidling af teknisk materiale til en bred og forskelligartet modtagergruppe.

For at sikre effekt af den øgede og koncentrerede forskningsindsats er det et krav for at søge om bevillingen til videncenteret, at der skal opstilles en plan for, hvordan de bydende ansøgere vil dokumentere effekten af udviklingsindsatsen.

Formidling og udbredelse af en digital infrastruktur til hele byggeriet

Det er vigtigt, at videncenterets aktiviteter, og den viden det genererer, er relevant, forståelig og anvendelig for alle byggeriets parter. Det er derfor afgørende, at ansøgeren kan formidle teknisk materiale til en bred og forskelligartet modtagergruppe, og at det kan dokumenteres. Et vigtigt element i videncenterets arbejde er at sikre, at den genererede viden spredes til alle byggeriets parter, og at parterne får ejerskab til den fælles digitale infrastruktur. Det vil derfor vægtes positivt, at der foreligger en plan i ansøgningen for, hvordan ansøgeren vil sikre udbredelse af en sammenhængende digitalisering i hele byggeriets værdikæde.

Projektets varighed og opgavevaretagelse efter støtteperiodens udløb

Det forventes, at projektet kan afsluttes inden for en periode på 3-4 år. For at sikre, at projektets resultater og videnopsamling vil blive videreført efter projektets afslutning, vil der blive lagt særlig vægt på, at konsortiet kan forestå videreudvikling og drift af den udviklede digitale infrastruktur samt indsamling og formidling af bedste praksis efter projektets afslutning.

Medfinansiering

Der skal tilvejebringes en medfinansiering på minimum 25 pct. til projekter. Dog vil en højere medfinansiering blive vægtes positivt.